

Laat studenten geen Barbie en Ken worden

Alexa Gratama is jurist en werkt als arbiter en mediator

Studentenleven

We moeten studenten hun vereniging niet afnemen, maar hun de tijd geven om zichzelf uit te vinden en weerbaar te worden.

Het was de week van het Vindicat-bashen. Columnisten buitelden over elkaar heen om van hun verantwoordiging blij te geven. In- en uitgewijden zaten aan tafel bij Pauw. Maar discussie was er eigenlijk niet. Geweld en seksisme horen niet thuis op een studentenvereniging en tegen excessen moet worden opgetreden. Daar is iedereen het gewoon over eens. Ook verder weinig nieuws onder de zon. Om de zoveel jaar wordt schande gesproken van studentencorpora met hun perverse rituelen. Dat gaat in golven. Vorige week nog op de lijst van immaterieel cultureel erfgoed, nu eventjes niet.

Wat verbaast is dat de gebeurtenissen van afgelopen week exclusief worden gekoppeld aan de groep die men smalend onze toekomstige elite noemt. De groepsdynamiek die aan de mokerslag en bangalijst ten grondslag heeft gelegen zien we immers overal terug. Het gaat om de menseigen neiging bij een groep te willen horen, om aan ongeschreven sociale regels te voldoen. Bij vrouwen is die neiging vaak nog sterker dan bij mannen. Dat is niet omdat zij het zwakke geslacht vormen, maar omdat de natuur dat zo heeft bepaald.

Om te kunnen overleven moeten vrouwen zich verbinden, met anderen in contact blijven. Angst voor verlies, angst om er alleen voor te staan is

hun drijfveer. Treedt die angst in, dan wordt de drang zich aan een ander vast te klampen sterker.

Mannen laten zich opjagen door een andere emotie. Zij willen niet tekortschieten, niet als krachtpatser, niet als kostwinner, niet als drinkbroeder of minnaar. Bij falen ligt schaamte op de loer en dat gevoel is voor kerels maar slecht te verdragen. Inleven in het perspectief van de andere sekse, daar zijn we helaas niet zo goed in. Niet omdat we dat niet willen, maar omdat het zo moeilijk is, we begrijpen elkaar eenvoudigweg niet.

Tegen die achtergrond is het zich binnen een groep stevig positioneren en grenzen stellen voor adolescenten

We leven in een gepornoficeerde, eendimensionale wereld, waar de commercie regeert

extra moeilijk. Ze weten nog niet wie ze zijn en wat goed voor hen is. Om deze groep te beschermen moeten universiteitsbestuurders dus maar ingrijpen, vindt minister Bussemaker. Geldkraan dicht en strenge protocollen, want we willen een veilige wereld voor onze kinderen. Maar is dat werkelijk wat we moeten nastreven?

De wereld is niet veilig en dat kunnen ze maar beter vroeg leren. De realiteit is dat jongeren opgroeien in een wereld die in de basis op zijn kop staat en waar de natuur – ons instinct – bij de ontwikkelingen achterloopt. In opleiding, werk en verdeling van zorgtaken groeien mannen en vrouwen verder naar elkaar toe, maar evolutionair gezien zijn we nog zorgers en jagers. Mannen én vrouwen zijn in

verwarring. Zij moeten zich opnieuw tot elkaar leren verhouden. Volgens Hanna Rosin, feministisch schrijver en journalist, is de crisis van de man de drijvende kracht achter de opkomst van Trump. Met zijn lompe teksten en houding van onaantastbaarheid is hij het ultieme rolmodel voor de vernederde man. Andersom zie je bij vrouwen ter compensatie van hun intellectuele en zakelijke succes een behaagzucht die doet denken aan Marilyn Monroe en de jaren vijftig, Hillary Clinton ten spijt.

Daar komt vandaag de dag nog iets ingewikkelds bij. We leven in een gepornoficeerde, eendimensionale wereld, waar de commercie regeert.

Waar zorgvuldig geregisseerde beelden ons voorhouden wie we moeten zijn. Meisjes hebben allemaal lang haar en volle lippen en jongens laten zich massaal de sportschool indrijven. De politiek doet hier driftig aan mee. Beeld is nu eenmaal key, dus beeld moet het worden. Onze lijsttrekkers grijnzen ons op Facebook toe met gepersonaliseerde boodschappen. Het gaat zelfs zo ver dat vrouwen in verkiezingstijd andere filmpjes te zien krijgen dan mannen, zo lazten we zaterdag in *de Volkskrant*.

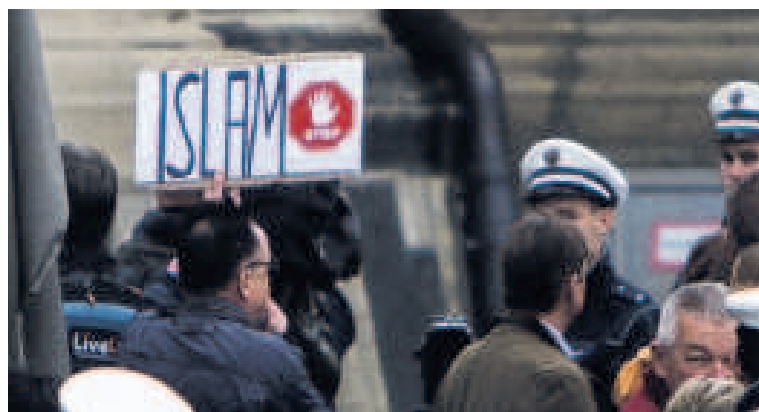
In deze wereld moeten studenten weldenkende volwassenen worden. Dat bereiken we niet door hen de studentenverenigingen af te nemen of die aan banden te leggen, maar door hun voldoende tijd te geven om zichzelf uit te vinden en weerbaar te worden. Wat er nu gebeurt, is dat studenten via het systeem van bindend studieadvies en leningen in noodtempo door hun studie worden gejaagd. De academische stof wordt in zulke kleine, hapklare brokken geserveerd dat je nauwelijks kunt zakken. Na vier jaar staan ze buiten met een masters-titel en de vertwijfelde herinnering aan hun schaaftige, kritiekloze deelname aan het studentenleven.

Het is geen elite geworden, in de betekenis van mensen met het voorrecht van een ontwikkelde geest; het zijn Barbies en Kens, geboetseerd naar het evenbeeld van iemand op wie ze bij nader inzien toch niet willen lijken. Laat de minister daar snel iets aan doen, want dit tijt laat zich lastig keren.

Wolfgang Schäuble over de islam

‘Stel je tegenstander grenzen’

De oprichter van de *Deutsche Islam Konferenz* bepleit heldere normen en waarden voor migranten. Hij wil daarnaast een Duitse islam.

Demonstratie op 3 oktober in Dresden.

Foto Getty Images

W e herdenken dat tien jaar geleden de *Deutsche Islam Konferenz* (bedoeld om de dialoog tussen islam en staat te bevorderen, *red.*) is opgericht. Het tijdstip is gunstig én ongunstig. Gunstig omdat het maatschappelijke debat intensief draait om de vragen waarvoor de conferentie was opgericht, ongunstig omdat we de afgelopen maanden ervaringen opdoen die ons terugverven: met vluchtelingen in ons land, met het voortzetten van de Turkse binnenlandse politiek in onze straten, in moskeeën in onze steden.

In het debat maken we te weinig onderscheid: er zijn vluchtelingen die gevaar voor lijf en leden lopen, migranten die hier op een beter leven hopen, die we volgens de regels behandelen en ook kunnen afwijzen; de komst van hoogopgeleiden die we op demografische en economische gronden kunnen gebruiken, moslims die geïntegreerd zijn en zich nu geplaatst voelen in een problematische groep en tot slot islamitische terroristen die moslims en niet-moslims gemeenschappelijk moeten bevechten.

We wilden en willen, gezien die verschillende herkomst, de ontwikkeling van een Duitse islam bevoor-

deren. Zonder twijfel is het groeiend aantal moslims in ons land een uitdaging voor de meerderheid van de bevolking. De meeste vluchtelingen komen uit een heel andere cultuur dan waar we tot nu toe mee van doen hadden. En natuurlijk heeft ook het islamitische terrorisme Duitsland bereikt, dat net als seksueel geweld door migranten, toenemende vijandigheid tegenover buitenlanders en racistische uitingen de atmosfeer toenemend verpesten.

We zullen er mee moeten leven dat veel met vluchtelingen verbonden problemen niet snel zijn opgelost. We zijn een open samenleving maar die moet zich ook tweer stellen tegen zijn tegenstanders. We zullen vasthouden aan onze aanspraken op vrijheid, recht en gelijkheid.

Het gaat om openheid, niet om zelfovergave. Wat we écht niet willen, en dat zien we ook bij burgers met een geringe migrantenachtergrond, is gebrek aan respect voor docenten, of politie tot afstotend gedrag in de openbare ruimte in het algemeen. Uiteindelijk gaat het om een robuust zelfbewustzijn: wat voor ons belangrijk is en hoe we willen leven.

Alleen dan is het ons en anderen duidelijk wat we afdwingen.’

Ander commentaar

De Brexit komt er echt aan, stelt *Le Figaro*. Maar waar loopt die op uit, vraagt *The Guardian* zich af.

LE FIGARO

‘Sinds drie maanden vragen de Europeanen de Engelsen het eerste schot te lossen. Ze deden niets. De oorlog was verklaard, maar niet begonnen. Wapen in de hand, loop naar beneden. Maar aan beleefdheid komt een einde. Theresa May vuurde het eerste schot. Ze is de scheidsprocedure begonnen. Men dacht dat de Britten wilden wachten tot na de verkiezingen van de twee grote Europese bataljons, de Fransen en Duitsers. Maar nu moet het ook gebeuren. Premier May neemt het roer in handen, ze sluit de immigratiekraan en ontdekt zich van Europese wetten. Met het risico dat ze de toegang tot een unieke markt kapotmaakt. De confrontatie kan ruw worden. De Britten hebben midden in de Franse verkiezingsstrijd op de knop gedrukt. Het zal bij ons tot heftige discussies leiden over Europa.’

theguardian

‘De regering zal artikel 50 eind maart 2017 in stelling brengen. Het plan is waarschijnlijk dat Groot-Brittannië in maart 2019 zich formeel zal terugtrekken, op tijd om af te zien van de deelname aan de Europese verkiezingen van 2019. Maar ze heeft nog niet in detail duidelijk gemaakt wat een Brexit betekent. Ze zoekt een voordeelige relatie met de Europese markt, zonder daar deel van uit te maken. Dat is een grote gok en details zijn cruciaal. De European 1972 Communities Act, de grondslag van het EU-lidmaatschap, wordt niet direct ingetrokken. Maar May wil dat de veroudering wordt vastgelegd in een wet als een gebaar dat er geen weg meer terug is. Maar dat brengt ons niet dichterbij een idee van wat een Brexit echt betekent. May had weinig keus: ze moest het initiatief over Europa wel nemen. Op deze manier houdt ze controle over de agenda.’

Ruim 700 studenten van de Rotterdam School of Management krijgen hun diploma.

Foto ANP

Met medewerking van: Henk Müller.